

JAVNE FINANSIJE

Centar za zastupanje
građanskih interesa

FINANSIJSKA ODRŽIVOST UNSKO-SANSKOG KANTONA

Emina Ćiber
Tarik Atović

(Analiza u ovom radu temelji se prvenstveno na statistici javnih finansija Unsko-sanskog kantona od 2005. do 2016. godine; preuzeto sa <http://www.cpi.ba/>.)

Zahvaljujemo se Fondu otvoreno društvo Bosna i Hercegovina koji je finansijski podržao realizaciju projekta "Korištenje podataka iz Baze javnih finansija kao koretiv javnih politika u BiH", u okviru koga je proveden nagradni natječaj za izbor najboljeg studentskog rada u iz oblasti javnih finansija u okviru kojeg je realizirana ova brošura.

SADRŽAJ

4	1. Kratki uvod
4	1.1 Unsko-sanski kanton (Kanton br.1)
4	1.2 Značenje zastave kantona
5	1.3 Kompozicija vlade USK od 2016. godine do danas
6	2. Šta finansijska održivost podrazumijeva
7	2.1 Važnost finansijske održivosti za Kanton
7	3. Prihodi Unsko-sanskog Kantona
7	3.1 Porezni prihodi kao glavni izvor prihoda Kantona
8	3.2 Neporezni prihodi
8	3.3 Transferi i donacije
9	3.4 Primici od imovine
9	3.5 Primici od zaduživanja
10	4. Rashodi kantona
10	4.1 Lična primanja – većinski udio prihoda Kantona
10	4.2 Materijal i usluge
11	4.3 Transferi i doznake
11	4.4 Nefinansijska imovina (stalna sredstva)
11	4.5 Finansijska imovina
11	4.6 Rashodi finansiranja (kamata)
11	4.7 Otplata dugova
12	5. Nacrt budžeta Unsko-sanskog Kantona za 2018. godinu
12	5.1 Zdravstvo
12	5.2 Ekonomija
13	5.3 Obrazovanje
13	5.4 Poljoprivreda
14	6. Revidiranje finansijske održivosti, RA USK
15	7. RA USK
16	8. Reference

1. Kratki uvod

Deset kantona Federacije Bosne i Hercegovine državne su članice FBiH i pripadaju jednom od dva politička entiteta. Deset kantona osnovano je Zakonom o federalnim jedinicama (kantonima) 12. juna 1996. godine, temeljeno na Dejtonskom sporazumu. Svaki kanton ima vlastitu vladu, na čelu sa premijerom.

1.1. Unsko-sanski kanton (Kanton br. 1)

Unsko-sanski kanton funkcioniše pod parlamentarnim sustavom. Nalazi se na sjeverozapadu zem-

lje i nazvan je po dvije rijeke koje protiču kroz taj dio države - rijekama Uni i Sani. Kanton graniči sa Republikom Srpskom na istoku, Kantonom 10 na jugoistoku, te Hrvatskom na jugu, zapadu i sjeveru. Dva službena jezika Unsko-sanskog kantona su bosanski i hrvatski. Kanton pokriva površinu od 4,125 km², a broji 273.261 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2013. godine).

Kanton se dijeli na 8 općina - Bihać, Bosanska Krupa, Bosanski Petrovac, Bužim, Cazin, Ključ, Sanski Most i Velika Kladuša. Premijer

Unsko-sanskog kantona je Husein Rošić, a centar kantonalne vlade je u Bihaću - najvećem gradu sjeverozapadne Bosne i Hercegovine.

1.2. Značenje zastave kantona

Zastava kantona prikazuje štit sa bijelim zidom, sa osam otvora, lukom i prozorima, te iznad njega tri zlatne zvijezde sa osam kraka koje predstavljaju tri naroda i osam općina. Ispod zida nalaze se dvije zelene crte, koje predstavljaju dvije rijeke kantona - Unu i Sanu. Štit je označen bijelim zlat-

1.3. Kompozicija Vlade USK od 2016. godine do danas

PREMIJER I SASTAV VLADE OD 2016. DO DANAS

Funkcija	Ime i prezime	Vremenski period
Premijer USK-a	Izudin Saračević	13.02.2015.-10.07.2016.
	Husein Rošić	11.07.2016.-do danas
Ministar Ministarstva unutrašnjih poslova	Senad Kljajić	13.02.2015.-14.05.2016.
	Said Makić	16.05.2016.-10.07.2016.
	Ervin Bibanović	11.07.2016.-29.01.2017.
	Anel Ramić	30.01.2017.- do danas
Ministrica Ministarstva pravosuđa i uprave	Sabina Beganović	13.02.2015.-10.07.2016.
	Nikola Findrik	11.07.2016.-do danas
Ministar Ministarstva finansija	Zikrija Duraković	13.02.2015.-10.07.2016.
	Salih Dedić	11.07.2016.-29.01.2017
	Zlatka Šepić	30.01.2017.-do danas
Ministar Ministarstva privrede	Vid Santić	13.02.2015.-10.07.2016.
	Asmir Crnković	11.07.2016.-24.04.2017
	Samir Sedić	25.04.2017.-do danas
Ministar Ministarstva zdravstva i socijalne politike	Ibrahim Kajtezović	13.02.2015.-14.05.2016.
	Dragana Bajrić	15.05.2016.-10.07.2016.
	Dženis Šabulić	11.07.2016.-24.04.2017
	Hazim Kapić	25.04.2017. do danas
Ministar Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta	Adis Muharemović	13.02.2015.-29.01.2017.
	Sanela Čenanović	30.01.2017.-24.04.2017.
	Muhamed Ramić	25.04.2017.do danas
Ministar Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša	Tahir Nuhić	13.02.2015.-10.07.2016.
	Jasmin Burnić	11.07.2016.-do danas
Ministar Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Dragan Polimanac	13.02.2015.-14.05.2016.
	Samir Sedić	15.05.2016.-10.07.2016.
	Dragan Polimanac	11.07.2016.-do danas
Ministar Ministarstva za pitanje boraca i RVI-a	Abid Mulalić	13.02.2015.-10.07.2016.
	Dževad Malkoč	11.07.2016.-do danas

2. ŠTA FINANSIJSKA ODRŽIVOST PODRAZUMIJEVA

Finansijska održivost kantona može se jednostavno definisati kao sposobnost kantona da osigura stabilna i dostatna dugoročna finansijska sredstva, te da ih pravodobno i u najodgovarajućem obliku izdvoji na najefikasniji način. Postizanje finansijske održivosti cilj je svih organizacija. Ona omogućava pokrivanje svih administrativnih i drugih troškova, te određivanje prioriternih aktivnosti organizacije ili kantona, sa ciljem da zacrtane misije kantona budu izvršene uz minimalne poteškoće.

Većina institucija - samim tim i kantoni - traže donatore koji će im omogućiti osnivanje fonda ili prilike za ostvarivanje prihoda koji imaju profitnu maržu iznad tržišnih uvjeta. Također, mnoge institucije ovise o vanjskim izvorima finansiranja, poput državnih potpora, tj subvencija.

Veoma je važno uzeti u obzir i to da je kapacitet za pristup kapitalu ili prednost organizacije poput kantona koji ostvaruju finansijsku održivost obično vrlo teško ostvariti kroz samo jedan izvor ili mehanizam. Upravo iz toga razloga donatori – samim

tim i Vlada – žele pristupiti ažuriranim informacijama o poslovanju i finansijama kantona ili organizacije, kao način osiguranja obostranih interesa ili jednostavno vid sigurnosti da je investirano u pravom smjeru. Stoga, svaki kanton ima svoju službenu stranicu sa najnovijim informacijama o vijestima, projektima i finansijskim informacijama, koje pokrivaju određeno razdoblje.

Fiskalno vijeće određuje iznos potpore koja se pruža određenom kantonu. Taj isti kanton je dužan održavati svoje ukupne razine kapitalnih izdataka, ali i znati kako se suočiti sa pritiskom zaduživanja, troškova, kao i raznim ulaganjima.

Ovaj istraživački rad analizira statistiku koja pruža uvid na cjelokupno finansijsko stanje i održivost Unsko-sanskog kantona, te načine i odluke vezane za poboljšanje održivosti u jednoj takvoj organizaciji ili državnoj instituciji.

2.1 Važnost finansijske održivosti za kanton

Finansijska održivost kantona ima direktne i indirektne efekte na rad i uspjeh istog, u smislu:

- finansiranja važnih razvojnih projekata pod povoljnijim uvjetima
  - poboljšanja poslovnog okruženja i kvalitete života stanovništva
  - zadržavanja trenutnog i privlačenje novog stanovništva
  - postavljanja temelja za dugoročni razvoj
- poslovanja na tom području
- povezanosti i integraciji sa drugim teritorijima ili kantonima
  - ravnoteže u generisanju dohotka
  - kvalitete promjena u društvu
  - bolje prakse sveobuhvatnog finansijskog upravljanja
  - razvoja kapitala
  - unapređenja ciljeva za buduće implementacije projekata

3. PRIHODI UNSKO-SANSKOG KANTONA

Kako kanton finansira svoje operacije

Unsko-sanski kanton finansira svoje poslovanje i administrativne operacije kroz sljedeće izvore:

- porezni prihodi
- neporezni prihodi
- transferi i donacije
- primici od imovine
- primici od zaduživanja
- ostali prihodi

3.1 Porezni prihodi kao glavni izvor prihoda kantona

Analizirajući period 2005-2016, iznos prihoda za Unsko-sanski kanton sastoji se uglavnom od poreznih prihoda. Zauzimajući između 70 i 85% sveukupnog prihoda, to je osnovni i glavni - istodobno i najsigurniji - oblik finansiranja kantona.

Iznos ličnih primanja se asimetrično povećava kroz godine, međutim ukupni porast (raspon) poreznih prihoda u ovih 11 godina pozitivno se razlikuje za 62.482.365KM.

Porezni prihodi podrazumijevaju porez na dodatnu vrijednost, porez na dobit, porez na promet, porez

na plate, porez na usluge, porez na imovinu, porez na dohodak te druge indirektno poreze.

Indirektni porezi (naročito PDV) zauzimaju većinu poreznih prihoda.

PDV je raspoređen prema krajnjoj potrošnji. Distribuirana se na temelju koeficijenta svaki mjesec za konačnu potrošnju. Uprava za indirektno oporezivanje prvo raspodjeljuje prihode od PDV-a na državnoj razini - državnom budžetu, a zatim FBiH, RS i Brčko distriktu. Federacija dodjeljuje prihode kantonima.

Godišnji PDV obračun sadrži informacije o tome koliko indirektnog poreza je generirano unutar zemlje, jer daje informacije koliko ga je distribuirano, podijeljeno postotkom i raspoređeno na niže državne nivoe.

Prema jednom od predloženih zakona, ukoliko se uzme za primjer minimalna plaća u Federaciji BiH koja iznosi oko 500 KM, te pripadajuće naknade (topli obrok, prijevoz i regres) koje iznose do 200 KM, osnovica iznosi 700 KM na koju se neće plaćati porez na dohodak, ali će zaposlenik zbog proširenja osnovice, ostvariti veća prava (penzija, zdravstvo, naknada za nezaposlenost) usljed plaćanja doprinosa na tako proširenu osnovicu.

Iz tih primjera je vidljivo da će zaposleni sa primanjima većim od 1.500 KM na mjesečnoj osnovi plaćati više poreza nego što su bili u obavezi da plaćaju po trenutno važećem zakonu. Primjenom progresivnih stopa postiže se fer i pravičan raspored poreznog tereta, jer će zaposleni sa višim primanjima plaćati i više poreza, a zaposleni sa niskim primanjima plaćati manje poreza na dohodak, *navedeno je iz Ministarstva finansija FBiH.*

3.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi su drugi većinski dio prihoda Unsko-sanskog kantona u proteklih 10 godina. Oni uključuju:

- prihode od pozitivnih kursnih razlika
- kamate i dividende primljene od zajmova i glavnice
- naknade i prihode od pružanja javnih usluga (poput administrativnih i sudskih taksi)
- novčane kazne

"Realizacija prihoda od poreza, u odnosu na isti period prethodne godine je veća za 497.082, KM ili 0,49%. Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 17.224.715 KM odnosno 65,47% planiranih prihoda u izvještajnom periodu. Ukupni rashodi i izdaci za ovaj period, manji su za 0,28 % u odnosu na prošlu (2016.) godinu" - *informisala je ministrica finansija USK Zlatka Šepić.*

Neporezni prihodi zauzimaju između 10% i 15% ukupnih prihoda kantona (prikazano na grafičkom prikazu). Također uključuje sredstva primljena u svrhu zaštite šuma, prirode i njenih resursa.

3.3 Transferi i donacije

Transferi i donacije, kao još jedan od oblika prihoda Unsko-sanskog kantona, osvajaju oko 2,5% ukupnog prihoda i podrazumijevaju sljedeće:

- *tekući transferi iz inozemstva*
- *tekući transferi drugih razina vlasti*
- *kapitalni transferi drugih razina vlasti (nevladinih izvora)*
- *donacije*

Tekući transferi drugih razina vlasti zauzimaju drastičnu većinu ovog oblika prihoda, dok ostali segmenti zbrajaju jako mali postotak ukupnog.

Vlada FBiH je početkom godine donijela Odluku o raspodjeli jednog dijela sredstava utvrđenih Budžetom Federacije BiH za 2017. godinu Federalnom ministarstvu finansija s pozicije "Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima" i za finansijsku pomoći budžetima kantona odobrila 9.000.000 KM. Unsko-sanskom kantonu reasporođeno je 1.440.000 KM.

3.4 Primici od imovine

Pokrivajući između 0,02% i 0,10% ukupnih prihoda kantona, prihodi od imovine dalje se dijele na dva dijela:

- **prodaja dugotrajne imovine**

Prodaja dugotrajne imovine (kapitalne imovine) uključuje otuđenje u vidu prodaje ili pozajmljivanja bilo koje imovine koju posjeduje kanton (nekretnine, postrojenja i oprema), koje firma može koristiti u svom poslovanju za generisanje prihoda.

Na primjer, ako postoji imovina registrirana pod kantonalnom imovinom, kanton je može prodati ili posuditi. Kao primjer, ako kantonalna bolnica može biti postavljena u zgradi čiji je vlasnik kanton, onda kanton ima pravo zamijeniti bolničko mjesto rada, te ukoliko je kantonu potrebno sredstava, može ga prodati ili izdati imovinu trećoj strani. U ovom slučaju kanton finansira svoje aktivnosti i operacije ne sticanjem sredstava iz Federacije, nego kapitalnim ulaganjima.

- **primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima**

U slučaju da Unsko-sanski kanton ima potrebu za dodatnim sredstvima, kanton ima pravo finansirati instituciju ili organizaciju izdavanjem obeštećenog duga ili kratkoročnog kredita, dajući im novčani iznos koji ih potpomaže, te potom tražiti postotak kamate nakon što je otplata dospjela.

3.5 Primici od zaduživanja

Unsko-sanski kanton bilježi nekoliko prihoda od otplate kredita u godinama 2009., 2010., 2014. i 2015. - prvi zajam u 2009. godini u iznosu od 9.141.938 KM, drugi zajam u 2010. godini u iznosu od 3.358.062 KM, treći zajam u 2014. godini u iznosu od 4.182.000 BAM i četvrti zajam u 2015. godini u iznosu od 16.500.000 KM.

U godinama primanja navedenih kredita, Unsko-sanski kanton je iskoristio taj oblik finansiranja do 10% ukupnog prihoda.

Rashodi USK Kantona uključuju sljedeće oblike:

- lična primanja – većinski udio rashoda kantona
- materijal i usluge
- transferi i doznake
- nefinansijska imovina (stalna sredstva)
- finansijska imovina
- rashodi finansiranja (kamata)
- otplata dugova

4. RASHODI KANTONA

4.1 Lična primanja

Od 2005. godine, Unsko-sanski kanton je suočen sa mnogo manjim pritiskom odvajanja svojih sredstava za potporu kapitalu u odnosu na otplatu ličnog dohotka stanovništva. Rashodi USK Kantona u vidu isplate ličnih primanja radnika zauzimaju otprilike 72%. Evidentno je i to da su lična primanja većinski dio rashoda Unsko-sanskog kantona.

Lična primanja podrazumijevaju isplatu bruto plate radnika, naknade za zaposlenike i doprinose za plate.

Tokom godina 2009-2015, relativni udio svake stavke se ne mijenja. *Bruto plaće zauzimaju otprilike 95% ukupnih rashoda.*

Doprinosi uključuju dodatna plaćanja kao što su uplate u penzione fondove (PIO), zdravstvene fondove i biroe. Doprinosi se uklapaju u 5% ovog

oblika izdataka. Kanton bi trebao pronaći način da minimizira sve svoje izdatke kako bi ostvario i zadržao svoju finansijsku održivost.

4.2 Materijal i usluge

Troškovi Unsko-sanskog kantona u finansiranju materijala i usluga imaju mnogo podstavki. Uključuju sljedeće:

- *putni troškovi*
- *potrošnja energije*
- *opskrba materijala i malog inventara*
- *troškovi transporta i goriva*
- *najam nekretnina i opreme*
- *osiguranje i bankarske usluge*

Ovi rashodi zauzimaju do 10% ukupnih rashoda Unsko-sanskog kantona.

4.3 Transferi i doznake

Transferi i doznake su drugi po veličini iznosa rashoda kantona u svakoj godini protekle decenije, te iznose oko 20% ukupnog. Podijeljeni su na tekuće potpore (relativna većina) i kapitalne potpore (relativna manjina). Potpore i subvencije mogu se dodijeliti pojedincima, nižim razinama vlasti, javnim preduzećima i neprofitnim organizacijama.

Rashodi Unsko-sanskog kantona u pogledu bespovratnih sredstava variraju između 5 i 6% od 2005. do 2016. godine.

4.4 Nefinansijska imovina (stalna sredstva)

Izdaci koji uključuju plaćanja za dugotrajnu (fiksnu) imovinu zauzimaju relativno mali dio ukupnih izdataka ovog kantona. Za Unsko-sanski kanton, nefinansijska imovina uključuje isporuku građevinskog materijala, opreme, rekonstrukcije i održavanja.

To je najviše 2% od ukupnog iznosa izdataka.

4.5 Finansijska imovina

Ono što je zanimljivo jeste to da je tokom godina 2005. do 2016. postotni iznos finansijske imovine za Unsko-sanski kanton bio 0%, osim za godinu 2015., kada je ta imovina isplaćena u iznosu od 200.000 KM, što je samo 0,10% ukupnih rashoda.

4.6 Rashodi finansiranja (kamata)

Kanton je dužan platiti kamate i druge doprinose za domaće zajmove ili bilo koju drugu vrstu kredita. Ovaj trošak varira između 0,20% i 0,85%. Maksimalna tačka finansiranja kamatnih troškova bila je 2016. godine, kada je ovaj kanton imao ukupno 0,85% rashoda odvojenog za otplatu kamate (1,632.184 KM) od ukupnog iznosa rashoda.

4.7 Otplata dugova

Sav dug Unsko-sanskog kantona je uglavnom baziran na domaćem tržištu. Otplata duga iznosila je 0,00KM do 2012. godine, nakon čega su se desile asimetrične promjene od početka spomenute godine do 2016. godine. Najveći iznos novca za otplatu dugova bio je izdvojen 2016. godine. To je iznosilo 5 i pol miliona KM ili 2,89% ukupnih troškova kantona.

Vlada Unsko-sanskog kantona usvojila je nacrt kantonalnog budžeta za 2018. godinu, kao i prijedlog njegove provedbe. Budžet se planira u iznosu od 219.287.300 KM, a u odnosu na 2017. veći je za tačno 0,16% (budžet u godini 2017. iznosio je 184.201.332 KM.).

Više sredstava za određene namjene zatraženo je od Ministarstava poljoprivrede, gospodarstva i zdravstva Vlade Unsko-sanskog kantona.

Većinski dio novca koji je dodijeljen kantonu namijenjen je rješavanju naslijeđenih obaveza iz prethodnih godina. Predviđeno je da više od 65% sredstava ide za naknade.

5. NACRT BUDŽETA UNSKO-SANSKOG KANTONA ZA 2018. GODINU

5.1 ZDRAVSTVO

Kantonalna bolnica u Bihaću je u teškim problemima i požar koji ju je zadesio prije nekoliko godina više ne bi trebao biti izgovor. Rad kantonalne bolnice u Bihaću bio je u vrlo teškim uvjetima tokom nekoliko posljednjih godina, radi opterećenja velikim iznosima dugova dobavljačima, što je rezultiralo ograničenom isporukom lijekova i usluga. Osim toga, bolnica je najavila da se zbog dugova mogu očekivati i novi zahtjevi, a time i blokada računa institucije, s visokim sudskim troškovima i kamatom zbog kašnjenja sa isplatom.

Njihov akumulirani deficit povećan je čak na 14 miliona KM..

Upravni odbor bolnice nedavno je predložio dugoročni kredit u iznosu od 13 miliona KM sa rokom otplate od 12 godina i procijenjenu kamatnu stopu do 6,5%.

5.2 EKONOMIJA

U Ministarstvu ekonomije Vlade kantona održan je sastanak o provedbi Zakona o turizmu Unsko-sanskog kantona. Ministar ekonomije, Samir Sedić, razgovarao je sa hotelijerima kako bi čuo njihova mišljenja o situaciji na području Unsko-sanskog

kantona. Budući da je turizam jedna od razvojnih grana u razvojnim strategijama ovog kantona, zakon o turizmu trebalo bi dobro regulisati.

Ono što je pozitivno jeste da Unsko-sanski kanton u cilju ima ojačanje suradnje sa dijasporom.

Premijer Rošić istaknuo je da se rado odaziva na razgovore sa kreativnim i vrijednim mladim ljudima, koji uvijek dolaze sa dobrim idejama i spremnim projektima.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine uputila je Ministarstvo finansija, prometa i komunikacija Federacije BiH da planiraju 2,3 miliona KM za elektrifikaciju Una pruge kroz Bihać tijekom izrade izmjena proračuna FBiH za ovu godinu.

5.3 OBRAZOVANJE

Ambasada Republike Turske u Bosni i Hercegovini informisala je Ministarstvo **obrazovanja, nauke, kulture i sporta** Unsko-sanskog kantona o mogućnostima stipendiranja studenata kroz stipendije koje dodjeljuje Vlada Republike Turske.

Od oktobra mjeseca nova akademska godina počela je i na Zdravstvenom fakultetu u Bihaću. Nedavno su dobili zgradu, a od ove godine i fakultet. Uposlenici i studenti Zdravstvenog fakulteta su više nego zadovoljni. Predavanja su u moderno opremljenim kabinetima pod budnim okom stručnog kadra.

Diplome Zdravstvenog fakulteta u Bihaću sada su validne i u EU.

Fondacije Maarif i TIKa mnogo pomažu u obnovi

školskih ustanova na području Unsko-sanskog kantona.

Vlada Unsko-sanskog kantona i ove godine osigurati će besplatne udžbenike za veći broj učenika osnovnih škola na području Kantona. Premijer Rošić ističe da je ovo jedna od aktivnosti kojima se želi i olakšati finansijski teret roditeljima đaka ali i postaviti nove standarde u oblasti školstva.

“Ove godine besplatne udžbenike dobit će prvaci i učenici drugog razreda u osnovnim školama. Nije zanemarivo roditeljima znati da njihove osnovce čekaju udžbenici a to je i simboličan poklon svakom đaku na putu sticanja znanja i obrazovanja” – *kaže premijer USK.*

5.4 POLJOPRIVREDA

Dr. Rošić i ministar poljoprivrede Polimanac informisali su predstavnike udruženja koja zastupaju proizvođače o projekciji ovogodišnjeg budžeta, u dijelu koji se direktno dotiče njih.

“Do sada je za poticaje planirano oko 3,5 miliona godišnje, ove godine mi smo planirali iznos od 4 miliona, eventualno 4,2. Uz to, odlučili smo da uvedemo novu stavku u Budžetu i to za pomoć udruženjima poljoprivrednika za saniranje šteta nastalih usljed elementarnih nepogoda” – *kazao je premijer USK.* Isplata poticaja za prošlu godinu teče kontinuirano i, po procjeni ministra Polimanca, bit će završena do polovine aprila.

6. REVIDIRANJE FINANSIJSKE ODRŽIVOSTI UNSKO-SANSKOG KANTONA

Iako su prihodi povećani, nažalost, Unsko-sanskom kantonu je odbijen značajan iznos od federalnih i viših razina vlasti, a kapitalni projekti iz tog područja nisu uključeni u budžet Federacije BiH.

Tokom posljednjih par godina, kanton je više usredotočen na društveni nego razvojni budžet, te je većina kantonalnih sredstava namijenjena i iskorištena za isplatu obaveza nakupljenih iz proteklih godina te za osnovne životne potrebe stanovništva. Razvojni budžet kantona usmjeren je na podizanje životnog standarda i podrazumijeva određeni iznos izdvojen za kapitalne investicije.

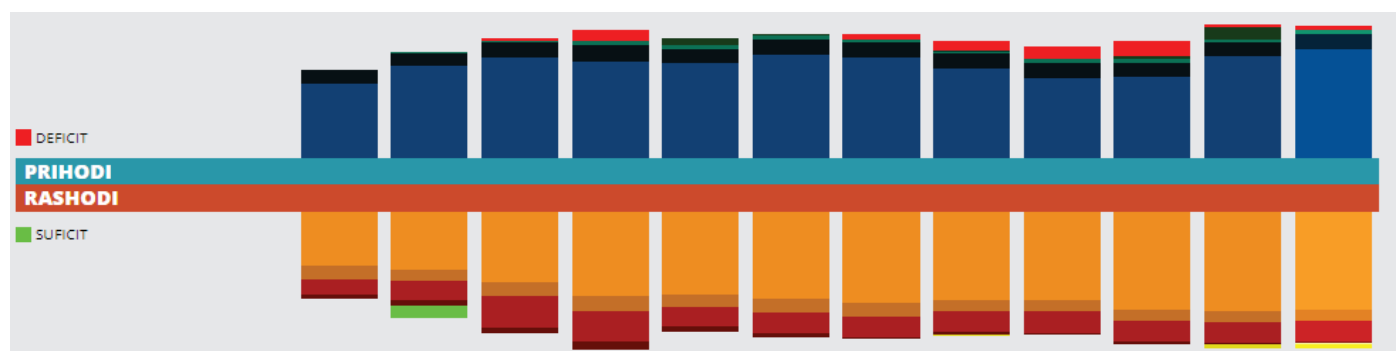
Gotovo svake godine prihodi USK-a su niži od rashoda. Kanton se može usredotočiti na porezne prihode kao na dobar i siguran izvor prihoda, no neplaćene obaveze prenose se u nadolazeće godine i treba uzeti u obzir kako ih isplatiti, nebitno da li putem dodjele državnih fondova, bespovratnih sredstava, lokalnih

ulaganja ili kroz druge izvore.

Potrebno je smanjiti troškove. Važno je uzeti u obzir i to da se Unsko-sanski kanton teško i gotovo nevjerovatno može finansirati samo iz jednog izvora, ali može poboljšati svoju finansijsku poziciju stvaranjem dobre generacije svojih prihoda i korištenjem svojih unutarnjih resursa i kapitala kako bi prihod bio povećan.

Kanton bi trebao biti spreman privući investitore, kako stranu tako i domaću klijentelu, kao donatore ili zajmodavce Unsko-sanskom kantonu.

Ono što smatramo da će pomoći kantonalnoj finansijskoj situaciji jeste usredotočenje na strane (direktne) investicije, turizam, poljoprivredu i ekonomiju, tako da se teritorij razvija u tom smjeru, sve do tačke kada postane industrijski kanton, ali i turistički.

7. RA USK (Razvojna agencija USK kantona)

“Razvoj inovacija i privlačenje investicija u Unsko-sanskom kantonu – BINOVA” jedan je od mnogo projekata RA USK.

Ukupna vrijednost projekta iznosi 626.220,00 EUR (1.224.779,86 KM), od čega je 76% finansirala EU kroz IPA 2011. Glavni cilj jeste stimulisati ekonomski rast i novo zapošljavanje u Unsko-sanskom kantonu kroz poboljšanje operacionalnog okvira za sektor malih i srednjih poduzeća i poboljšanje u poslovnom okruženju kroz bolju infrastrukturu i kroz pružanje kvalitetnijih usluga.

Još jedna pozitivna vijest jeste unapređenje

kapaciteta RA USK i podrška ekonomskom razvoju u sjeverozapadnoj BiH. Nedavno je odobren i projekat od strane Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta (FMRPIO) za formiranje prvog CoWorking prostora na području USK-a, te projekat “*Finance 2017*” koji predstavlja novo finansiranje za buduća ulaganja u energetske efikasnost. Ovaj projekat ima za cilj povećanje povjerenja vlasnika javnih zgrada i investitora kako bi se prevazišla barijera u financiranju mjera energetske efikasnosti na lokalnom i regionalnom nivou.

RAUSK

RAZVOJNA AGENCIJA
UNSKO-SANSKOG KANTONA

Funded by the
European Union

8. REFERENCE

<http://www.cpi.ba/>

<http://vladausk.ba/v4/>

<http://vladausk.ba/v4/vrsta/novosti/1/stranica/1>

<http://www.rtvusk.ba/>

<http://www.rausk.ba/projekti.php?id=Aktuelno>

<https://www.klix.ba/vijesti/bih/vlada-usk-dala-zeleno-svjetlo-za-zaduzenje-kantonalne-bolnice-u-bihacu/171102144>

http://fzs.ba/wp-content/uploads/2017/02/StatAneks_2016_Hrv.pdf

https://en.wikipedia.org/wiki/Cantons_of_the_Federation_of_Bosnia_and_Herzegovina

http://zpr.ks.gov.ba/sites/zpr.ks.gov.ba/files/PP_PROSTORNA_OSNOVA_rezime%20m_0.pdf

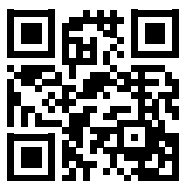
<http://vladausk.ba/v4/preuzimanja>

Centar za zastupanje
građanskih interesa

Fondacija CPI
Centar za zastupanje građanskih interesa
Adresa: Hamdije Kreševljakovića 9, Sarajevo, BiH
Phone: 033/259 595
Fax: 033/259 597
E mail: info@cpi.ba
www.cpi.ba